

PETROSÉNY és VIDÉKE

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt	Egészévre	4 fr
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelősszerek:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi észtétik közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Tűzvédelmünk.

Az emberi erő és értelem, nem csak ártalmatlanná teszi a romboló elemeket, hanem érdekeinek hasznos szolgálatára is kényszeríti. Ezen tényben nyilatkozik meg a végzet uralma alatt küzdő emberiség fensége az egész földtekén.

„Die freue Tochter der Natur:“ a tűz, szilaj pusztítással semmisíti meg a szorgalom gyümölcsét s a féltett életet, ha erejét nem igázza le az emberi akarat, és értelem. Vadul tombol; ha féktelen, áldása a közjónak; ha annak szolgálatára kényszerítetik.

Rövid időközben kétszer álltunk szemben tétlenül, a tűzvészszel s az oltási igyekezet érvényesületlen jó akarat maradt.

A szegény és felháborodás nyugtalanító érzetével szemlélünk a lángtenger hullámzását s akit a ritka látványosság borzadályá fogva nem tartott, nem fojthatta el a kínos megbotránkozást.

Jogosult büszkeséggel mutatunk Petrosény rohamos fejlődésére, virágzó iparvállalataink s közintézményeinkre; de tűzhelyünk védelméről nem gondoskodunk.

Többször felhívtuk ezen elodázhatlan, fontos kérdésre a közfigyelmet, de az illetékes tényezők elzárkózni látszanak előle. Okoz-e? és kiknek lelkiismeret furdalást annak a szerencsétlen embernek a halála, akit meg lehetett, meg kellett volna menteni; nem kutatjuk, de egyfel több szomorú indok arra nézve, hogy ne a kímélet hang-

ján szóljunk e kérdésről, bár kiket érintsen is a vád.

A tűzvédelem közérdek s nem csak a törvény teszi a község egyetemének kötelességévé; hanem a személy és vagyonbiztonság fontos tekintetei is. Közhatalóság és egyesek vállvetett közreműködése elejét veheti, vagy gátat vehet a bős elem pusztításának. Társadalmunk nem zárkózott el a reávaró feladat teljesítése elől.

Megalakította, szervezte az önkéntes tűzoltó-egyletet s tagjai ügyszeretettel vettek részt a szakszerű elméleti oktatáson, buzgalomuk és nemes érdeklődésüknek annyira s oly elvitázhatlan jelét adták, hogy gyakorlati képzettség esetén s megfelelően felszerelve hasznos működésük sikere kétségtelenül biztosítható. Ámde pusztá kézzel mérközhetik-e az emberi erő és akarat, a természet legbőszültebb romboló erejével?

Azt senki sem kívánhatja, hogy a kik időt s fáradságot hoznak áldozatul a közjónak, még a tűzoltó eszközöket is beszerezzék.

Ez a község, mint erkölcsitetült kötelessége.

Hihetetlenül hangzik s bár igaz ne volna; hogy a községnek nincsenek tűzoltó eszközei.

Hogy a feleletettség ezt a törvénybe is ütköző állapotot eltűrte — ha volt róla tudomása; — azt nem érthetjük.

Idegenek, magas rangú román tisztek is szemtanui voltak annak a legutóbbi tüzesetnél előfordult kínos vergődésnek.

midőn száz és száz oltásra kész kar tétlenül vesztegelt a szélesendben is magasra csapódott s tovarapódzott lángok körül, melyeket egy-két fecskendővel pár perc alatt ellehetett volna oltani.

Vagyon és személybiztonságunk miérráit ennél szegényetesebben mi sem jellemezheti.

Igaz, hogy csupán egy ember élet ment tönkre s az is csak kocsis volt. Ámde annak az élete éppen olyan drága kincse volt, mint a dúsgazdagnak a magáé.

Nem hiszszük, fel sem tételezzük, hogy a helyhatóságot ily szomorú eset fel ne rázna lethargiájából.

Segíts ember magadon s az Isten is segít!

Azt mentsegül felhozni nem lehet, hogy nincsen pénz, hogy a község nem bírja beszerezni a nélkülözhetetlen tűzoltó eszközöket.

Ez nem felel meg a valóságnak.

A községi költség előirányzatban megfelelőleg történt gondoskodás a szükséges költségekről.

A községi képviselőtestület felhívására az önk. tűzoltó egyesület parancsnoksága már régen beadta a rendelkezésre álló földzeti alap terhére beszerezhető nélkülözhetetlen szükséglet kimutatását s ha az abban megjelölt eszközök megvolnának, egy szegénytelen mulasztásra nem kellene a nyilvánosság előtt reámutatni, mely kötelesség elől kitérni immár nem lehetett.

Itt az ideje, hogy gondoskodjunk tűzvédelmünkről.

PETROSÉNY és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Hull a levél...

Hull a levél, hull a fáról
Sárgultan a földre le.
Az én szívem, szegény szívem
Búbánattal van tele.

Elsodorja hűs őszi szél
A lehulló levelet
— Ki megölted a szívemet —
Szóke lány — Isten veled!

Ha jó tavasz, lesz a fának
Lesz ismét zöld lombja majd.
Hejh! de szívem előfája
Többé ki már soh'se hajt!

D. Nagy Sándor.

Üdvözet.

... Négy év telt el azóta... Az emlékezésnek biztató, csodás varázsa még most is milyen édes álomba ringott; elmerengnek; aromát bevonja a tiszta szeretetnek melege;

szemeimbe két könyesepp ragyog... visszaemlékezem...

Még négy év előtt ott voltam — paradicsomban, a család körében s ott ültünk körben — ragyogó szemekkel, boldog meglepéssel ünnepelve téged névnapodon — Atyám! Azóta az élet forgószéle engemet is felragadott magával s elvitt messze, messze.

De hát ez a sorsunk!...

Mint eltépett falevelet ragad magával a forgószél; szárnyain elvisz messze, ismeretlen vidékre s mikor már elmerültünk a szédítő forgatagban... lesodor, lesöpör a föld sarába. ... Talán rózsákat, illatos ligetet mutat, de elragad felettünk s — eltemet.

És ha nem? ... Akkor ott maradunk, a hová sodort a vihar, lábunk legyökerezik, mert fél a forgatagtól, remeg a szél szárnyain repülni. Inkább marad az édes emlékek ködfátyol képeivel...

Visszaemlékezem... Szép ünnep volt. Szép, olyan, amilyent megérdemeltél — igazán.

Mintha most is látnám, amint a gyerekek sorba jönnek a köszöntőkkel. A nagyobbak a jó anya mellett összesugnak; arczuk lázban, szemeik sejtelmes aggodalommal telve: hátha belesüllyennek a köszöntőbe!?

Ez alatt az aranyos Béla, a négy éves fiúcska elé áll — bátran; fejét rátartós büszkeséggel hátraveti és elkezdi:

— Édes jó apuska!
Nem tudja folytatni; hátulról sugják testvérei.

— Mit sudnak?! Má'mott nem mondom el, csat pituáér. S az önézetes gyerek csak pizuláért mondja el — amiért sugták testvérei. Aztán jönnek a többiek, sorban, nagyság szerint...

Ha láttál — Atyám — felhős, komor eget, a mint a napsugár előbukkan és a felhőlepel rojtjai között örvendve, boldogan szórja szét arany szálait; ha láttad, miként karolja át sugaraival az életet, a viruló természetet; ugy önmagadat s környezetet is láttad...

Ilyenkor elfeledjük, — habár csak pillanatra, hogy a földön vagyunk. Csak az a kis kört látjuk, mely életünk, boldogságunk. Nem érezzük a külvilág nyomasztó terhet, csak a percnyi boldogság tisztaságát, sajnos! rövidségét — mely örökkévalóság, kicsinyiségét — mely mérhetetlen...

Te neked életedben hány ilyen perczet volt?... Ne számítsd, ujjaidon is megszámlálhatod...

A „Petrosény és Vidéke Hiteleszövetkezet” — f. hó 20-ra kitűzött közgyűlése közbejött akadály miatt f. évi április hó 3-án d. u. 5 órakor fog a Baresay-féle szállodában megtartatni, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A szabadság ünnepe.

A mult számunkban közölt részletes tudósítás kiegészítésül közöljük Kősa Mihály ev. ref. lelkész által a casinó banketjén mondott magas szárnyalású hazafias beszédet:

„Egy nemzet borul le szí. imádatlale napon. Dicsőítő, hálaadó, esedező himnuszok zenegedeznek minden igaz magyar hazafi ajakán. Kárpátoktól Adriáig és onnan, hol a szőke Duna habjai először csökdoassák a magyar földet — a székely bércekig, melyeket először aranyoznak meg a felkelő nap sugarai.

Szívetem is szí. illet szállja meg e magasztos pillanatban. Lelkemnek gondolatai visszaszállnak a multba — a multba, melyben mint egy óriási tükörben látom — majd kedves, majd elszomorító képekben — előtűnni a világ, az emberiség történeteit, melyek megdönhetetlen igazságokat, üdvös tanácsokat szolgáltatnak az egymást felváltó századoknak.

És ha ezen óriási tükörben, a magyar nemzet multját vizsgáljuk, mit fogunk abban látni?

Azt látjuk, hogy voltak a magyarnak kedves, örömteljes napjai, de voltak bizony szomorú, keserves napjai is; de az öröm soha el nem szédítette, a bánat a szenvedés soha le nem verte, hogy a vész napjaiban tudott hőiesen küzdeni, az elnyomatás napjaiban tudott férfiasan tűnni, hogy a hosszú századok nehéz küzdelmei közt „annyi balszerencse s oly sok viszály után”, nem mint megtört, hanem mint a csapások sulya alatt megedzett óriás haladt és halad a szabadság a dicsőség temploma felé, hogy elfoglalja helyét azon testben és lélekben erős nemzet sorában, melyeknek akarata döntő sulyt vet a világtörténeti eseményekbe.

Minden nemzet történetében vannak fényes, ünneplésre méltó napok. Fényes napja, ünneplésre méltó napja sok van a mi történelmünknek is. Fényes annak csaknem minden lapja, fényes a régi dicsőségtől.

Melyik volt fényesebb? Talán az, mikor Árpád apánk megszerezte számunkra ezt az imádott hazát, avagy mikor István bölcsesége Krisztushoz vezetett bennünket? Talán az, mikor Nagy Lajos alatt „magyar tenger vízeiben hunyt el Észak, Kelet és Dél hulló csillaga”, avagy mikor az igazságos Mátyás tette tiszteltté a magyar nevet messze földön? Talán az, mikor Boesky, Bethlen, Rákóczy védtek az isteni és emberi jogokat, vagy mikor Kossuth Lajos velőt megrázó szava széttörtte a bilincseket, melyeket magunk raktunk a szabadságra, testvéreink kezére és lábára?

Igen-igen! az volt a legfényesebb, a legdicsőbb, mikor a nemzet lánglelkű apostolai

kimondták: „szabadság, egyenlőség, testvériség!”

Addig hosszú századokon át csak létezni látszott a nemzet, de élni szabadon lélegzeni azután kezdett. A zászlón, melyet magasra emelt a tespedésből, a néma álomból felébredt nemzet, ez van írva: „1848.” Ez volt ama nagy idő, a mely összegyűjtötte a multnak minden dicsőségét, minden erényét és beleszította azoknak sugarát az eljövendő századokba. Ez a kor volt a honszeretet ragyogó korszaka, ez készítette elő hazánkat az új ezeréves életre.

Ama szép, magasztos eszmék: szabadság, egyenlőség, testvériség, melyek után, századokon át ezrek és milliók öhajtoztak s melyeknek megvalósításáért oly sok jeles honfi annyit fáradozott, hatalmas alakban jutottak kifejezésre e korban. Az új idők szelleméhez ekkor kezdett alkalmazkodni a nemzet, ekkor szüntette meg a régi idők visszásgait.

És ha bár ezen kor vívmányai, üdvös alkotásai csak kevés jut is márczius hó 15-ének, de tagadhatatlan, hogy az új élet megnyilatkozása ekkor volt a legszebb, a lelkesedés lángja ekkor lobogott a legtisztábban. Eszmék diadalát hirdeti e nap, magasztos eszmék diadalát, melyek e napon váltak valóra, s melyek új korszakot nyitottak meg a magyarnemzet történetében.

Azért 1848. márczius 15-ike örökre örömmünnepe, nemzeti ünnepe marad a magyarnak. Törvény nem tette azzá, de azzá avatta a minden törvénytől erősebb hatalom, a honszeretet a honfiai lelkesedés.

Elősoroljam-e azon vívmányokat, üdvös alkotásokat, melyek létélüket e nagy napnak köszönhetik? Elmondjam-e, hogy nem sokára: „ellenünk zsarnokunk uralma véres lobogót emele”; hogy fegyverzörög, ágyúdörgés vegyült a lelkesedés hangjai közé, kiáltással fenyegették nemzetünket, megsemmisítéssel imádott hazánkat? Elmondjam-e, hogy a magyar szabadságharc, olyan fényes nevet vívott ki magának a világtörténelem lapjain, hogy ha szabadságért lelkesülő, szabadságért élni kész, de halni is tudó népekről beszélnek, elsőnek emlegetik a magyart? Elmondjam-e, hogy a hősök elvérzettek, a szabadság zászlója porba tiportatott, a szabadság napja aláhanyatlott?

Nem, nem mondom, minék is mondanám, hiszen mindnyájan tudják ugy, talán jobban mint én, minék szaggassam fel a már hegedő sebeket?...

De a szabadság napja nem hanyatlott alá örökre. Felkelt újra s áldott sugaraival bera-gyogta hazánk téreit, völgyeit, hegyeit. A 48-as hősök véres küzdelmeinek gyümölcsét mi élvezük a hálás utódok.

A halás kegyelet ünnepét üljük ma, midőn megemlékezünk azokról, kiknek szabadságunkat köszönhetjük. Becsüljük meg e drága

hideg, nem érzékenlen: fénye is melegítő; csil-logó heve feloldja a sötét közönyt, szeretet-nélküliséget.

Volt idő, mikor az élet keresztje nagyon is nehéz volt; sulya alatt vállaik már-már összeroskadtak. De hiszen közös sorsunk ez, mely nélkül nincs élet, nincs öröm, igazi boldogság.

... A rózsá illata kedvesebb, ha kezeinket érette nyújtja, — fárdukn. Az elért siker mi gyönyört sem ad lelkünknek, ha küzde-s, akadály nélkül értük el.

De milyen édes csak egy pillanatnyi öröm — szenvedés, bánat között; milyen jól esik a boldogságnak csak halvány árnyéka is!

Aztán ha kell — utána ismét szenvedünk, remélve a jövő arany pillanatát, mely kárpótol mindenért...

Csak ünnepély tehát, szerény körödben; ott vagyok én is; képzeletem s az emlékezet esodás álomba ringatott, lelkem oda száll és örvend, ünnepet ül az örvendők között...

B. I.

kíneseit, becsüljük meg főleg az által, hogy méltókká tegyük magunkat a kivívott szabadságra s használjuk az édes hazánk felvirágoztatására s dicsőségesen uralkodó apostoli királynak trónjának megszállásására.

Ne feledjük, hogy haza, alkotmány, király — ezen egymástól elválaszthatlan három jel-szó alatt volt nagy, dicső a magyar. Ez vezette győzelemre a véres esatamezőkön, ez övezte babérkoszorúval halántékait, ez árasztott boldogságot, áldást a béke napjaiban a haza minden zugába.

A haza — legszentebb név Isten után; vele érezni, érte tenni, benne reményleni; ezekben áll a tiszta hazaszeretet.

A hazaszeretettel szorosan összefügg, a király iránti tisztelet, hódolat hűség és szeretet. Ha tehát biztosítani akarjuk imádott hazánk jövőjét, apoljuk keblünkben őseink hagyományos erényit: a lángoló honszerelmet, a legelső magyar ember, a király iránt való törhetlen hűséget és ragaszkodó szeretetet.

Oh tartsd, meg áld, áld meg imádott hazánkat, tartsd, meg áld, meg dicsőségesen uralkodó királyunkat, magyarországi bálványozásig szeretet apostoli királyát és felséges családját!

UJDONSÁGOK.

 Mindazon t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése 1898. márczius hó végén lejárt tisztelettel felkerjük előfizetéseik szíves megújítására és a hátralékok beküldésére.

— Az Önk. Tüzoltó Egylet f. hó 25-én közgyűlést tartott s küldöttséget menesztett a főszolgabíró urhoz azon célból, hogy a községet a tüzoltó eszközök beszerzésére utasítsa, ellen esetben az egyesület feloszlását vegye tudomásul. Ezen ügyre visszatérünk.

— A vallás- és közoktatásiügyi kormánya helybeli gymnasium megvizsgálása s végleges rendezése céljából ministeri biztostként leküldötte Ngsos Tég-lás Gábor h. főigazgatót; a ki f. hó 20., 21., 22-én az iskola tanmenete s összes viszonyait alaposan megvizsgálván f. hó 22-én d. u. 5 órakor tartott tanári tanácskozmányon a tanítás és általában a tapasztaltak felett meglegedésének adott kifejezést. Az ezután megtartott gymnasiumi bizottsági ülésen nevezett ministeri biztós előadta a közoktatási-ügyi kormány kívánalmait s megjelölte a további teendőket, egyáltal tudomására hozta a bizottságnak azon rendkívüli jóakaratot s érdeklődést, melylyel a magas közoktatásiügyi kormány ez intézet segélyezése s további fejlesztése iránt viseltetik. A bizottság örömmel s hálával fogadta a magas kormánynak most már nyilvánvalóvá lett jó intenczióit ez ügyben a legnagyobb meglegedéssel konstatalhatjuk, hogy az iskola végleges rendezésének kérdése a megoldás stadiumába lépett s Petrosény közönségének ezen hazafias és kulturális cél megvalósítása érdekében kifejezett buzgó tevékenysége és áldozatkészsége végre a kívánt eredményre vezetett. Ezen ügyre visszatérünk.

Tűz-est A színházból haza indult a közönség, nagyobb része már az utcán volt midőn a még bent lévő kímilt tölöntak a kijárat felé s a zsúfolódással azt úgy eltorlaszolták, hogy azon kijutni nem lehetett. A pánikot az okozta, hogy a Baresay szálloda égésének híre terjedt el. Szerencse, hogy nem az előadás alatt ütött ki a tűz a közeli piac-téren, különben végzetes katasztrófa kellené tudósítást adnunk. Sajnos, így is van ember-áldozata a tüzesetnek, mely abból keletkezett, hogy Herman Adolf kocsi, bizonyára ittás állapotban a szénatartó alá tette az égő lámpát, melytől a széna meggyuladt s az épületet elhamvasztotta. A lovakat kieresztették, de Rád Juon lui Áron kis rápolti illetőségű 33 éves kocsi már meg volt fuládvá, midőn az istálló, ből kihozták. Az odaérkezett Dr. Weisz József orvos már a fulladás okozta halált konstatalta. A tüzeset és a tüzoltás kérdésével vezérekünkben foglalkozunk e helyen csak arról referálunk, hogy a kigyuladt rozszant istálón kívül egyéb nem égett el s a szerencsétlen

Mégis, panaszkodhat-e az, kit életében olyan tiszta szeretet vet körül, habár a sors, személyes játékával kergette, üzte szüntelen! A mélyen érző kebel olyan, mint egy virágos mező...

Fűszál, virág boldogan éli napjait. Szerelmesen hajtja le fejét a lepke üelő szárnyai alatt; összerездül érintésére, de ismét fölemelkedik. Enged a szélnek, viharak s bár szenved kimondhatlan fájdalommal, megtörni nem szeretne. Hisz ott van édes testvére, biztatója — mindene...

Ilyen biztató, ilyen édes testvér a szenvedő lélekben a — szeretet...

Te szeretsz, szeretnek téged is. Szeretted, amint képes a tiedhez hasonló kebel és szeretetek is, amint megérdemelted.

Hát nem nagy boldogság ez? Nem kárpótol ez fényért, gazdagsáért — mindenért?!

Te neked volt szíved egy félszázadon keresztül e sok, őszinte érzést viszonzni: viszont szeretted és szeretet mindazokat, kiket e rózsafűzér szívedhez láncoz. Sőt talán azoknak is jutott nagy szíved gazdag tárházából, kik azt meg sem érdemelték.

És ez a szeretet tiszta. Kristálysugariban egyesül az éltető meleg; szívárványszíne nem

koesis minden valószínűség szerint a saját vigyázatlanságának, még nagyobb valószínűség szerint pedig a tüzoltó és mentőeszközök hiányának esett áldozatul. A kár 300 ft s biztosítva volt.

Vulkán hazafias közönsége szintén lelkesedéssel ünnepelte meg márczius 15-iken a szabadság vívmányok felszázados évfordulóját. A szótár élénklése után Kósa Mihály ev. ref. lelkész mondott nagyhatású hazafias beszédet s azon szobrot, melyet a török elleni hadjártaiban elesett Kendeffy nyugvó helyén emelt a millennium alkalmával a honfiai kegyelet, — megkoszorúzták s végül Hon Károly szavalta el határozatosan a „Talpra magyart.”

A csók mint gyógyszer. Eddig csak azt tudtuk róla, hogy a csók nagyon kellemes változást idéz elő az ember életében, de ma már meg van orvosi szakértők által állapítva, hogy a csók kitűnő szer, az emésztést elősegíti mikrobiá átvitelére és hogy a csók az étvágy-emelő mikrobák élénk eserejét közvetíti. Csak az a hiba van e gyógyszernél, hogy arra nem gondoltak az orvosok, hogy meghatározott volna a csókot, mert nem minden csók étvágy gerjesztő és ha az ember valami vén csoroszán, vagy az anyósát csókolja meg, — ettől a csóktól a meglévő étvágyát is elveszti.

Színházi heti örökös és jutalomjátékok. Vasárnap d. u. fél 4 órakor fél helyarákkal: „Goldstein Számi”, este a „Leszámolás” új népszimű; hétfőn közkívánatra a „Gyimesi vadírág”; kedden F. Medgyaszay Ilon és Fehér Károly jutalomjátékául: „Keresd a szíved” szimű; szerdán „Csálj meg édes” kitűnő vígjáték; csütörtökön M. Erdélyi Kornélia és Miklóssy Gábor jutalomjátékául, műkedvelő hölgyek és urak közreműködésével: „Az asszony véré jó” hatásos új népszimű; pénteken „A kikapós patikárus” legújabb bohózat; szombaton „Fölt, a mely tisztít nagyhatású dráma és vírágyasárnapján d. u. fél 4 órakor „A két Kohn” bohózat fél helyarákkal s este utolsó előadás: „Viola, az alföldi haramia” népszimű. Az előadások vírágyasárnapján véget érnek. Az a műélvezet, melyet e kitűnően szervezett társulat közösgünknél nyújtott, megérdemli, hogy viszonzásul a közösgye anyagilag is méltányolja a sziművészet apostolainak elvitatáhatlan igyekezetét s a társulat kitűnő tagjainak jutalomjátéka alkalmából tömeges megjelenésével ad elismerésének kifejezést a jövő héten F. Medgyaszay Ilon, M. Erdélyi Kornélia, Fehér Károly, Miklóssy Gábor iránt.

Színészet.

Érdekes udonságok, jó előadásban kerültek színre a lefolyt héten. E hó 19-én „Trilby-t”, ezt a nagyhatású francia sziművet mutatta be a társulat zsúfolt ház előtt. A darab meséjét ismeri a művelt közönség s a szereplők mindegyikéről sem emlékezhethünk meg külön, de annyit konstatálnunk kell, hogy Szirmay Jozefin Trilbyje nem csak kielégítette, de meglepte a közönséget. Öltözéke fényes, játéka jellemző, előadása művészi s megjelenése szép és elragadó volt. A szinpad cselekmény főalakját Svengálit Fehér Károly személyesíté, folyton lekötve az érdeklődést s kidomborítva a nehéz szerep legparább részletét is. Fehér Svengáljánál felfogás és kivitelben jobb nem lehet. Ez a legnagyobb dícsért, melyet az ambíciózus s intelligens színészről a közönség híven reprodukált ítélete mondhat. A többi szereplők is kifogástalanok voltak.

20-án d. u. 4 órakor zóna- nép és gyermekelőadás volt fél helyarákkal; színrekerült Rónaszék Gusztáv 3 felvonásos bohózata „A méltóságos eszmádia” mulató előadásban. Este Bokor József „Telen” című sziművében, Katalin szerepben Ferenecznél brilirozott s Fehér Károly Vasas Józsiája méltó partnere volt. Erdélyi Kornélia, Annuska naiv személyesítője kifogástalan és kedves alak volt. A többi szereplők szintén hozzájárultak a hatás emeléséhez s a jelentékenyebb szerep D. Hetényi Emília, Remete Géza, Magyar Lajos, Fereneczné

Béla és Medgyaszay Ilon által kifogástalanul töltötték be. Szép számú közönség gyönyörködött az érdekes udonságban.

21-én „A notredámi toronyor”, Hugo Viktor hatásos sziművében Fereneczné Béla Quasimódoja a torzalak iránt is rokonszenyet keltett s a rutinirt színész elvitatáhatlan tehetségét juttatta kifejezésre. Szirmay Jozefin Eszmeráldája, F. Kiss Laura Gervaise Chanté Fleure-je s Fehér Károly Don Claude Frolo-ja szintén igen jók voltak. Közép számú közönség elismerése méltányolta az összevágó előadást.

22-én Ohnét György örökhatású sziművé „A vasgyáros” adatott Lukácsy Aladár jutalomjátékául. A czinszerében bebizonyítja a jutalmazott, hogy nemcsak a rendezéshez ért kiválóan, hanem kifogástalanul is játszik. Lukácsy Derblay Philipp-je bármely nagy szinpadon a szerző intenciójának megfelelő alakítását mutatott volna be. Liptay Irén Süssán-ja rokonszenves s Szirmay Jozefin büszke Clair-je kifejező s hatásos volt. A rossz idő visszatartotta a közönséget, de az erkölcsi-kert biztosította a jelen voltak esekély száma a jutalmazott részére.

23-án itt először adatott a „Gyerekek aszony”. A szereplők mind jól játszottak s a főszerepekben Fereneczné, Remete Géza, Erdélyi Kornélia, Magyar Lajos s Fereneczné, Béla igen jók voltak. A színházban kevesen voltak.

24-én. Színre került a „Vereshaju” Fereneczné Papp Erzsébet jutalomjátékául, műkedvelők szíves közreműködésével. A közkedvelt-ség jutalmazott és a műkedvelők oly vonzerőt gyakoroltak a közönségre, hogy a nézőtér zsúfolásig megtelt s helyet sokan nem kaphattak. Hogy Fereneczné szépen játszotta a czinszeret s gyönyörűen énekelte a szebbnél szebb népdalokat, azt felesleges kiemelni, mert ezt tőle már megszokta a közönség. A többi szereplők kifogástalan összjáték fokozta a ritka élvezetet, mit az előadás nyújtott.

A helybeli műkedvelői társulat elhatározás folytán közreműködött műkedvelők szintén jól betöltötték helyüket: Várjassy Vilma k. a. szép és kedves Zsófi volt s az ártatlan leány nánti rokonszenyet, bensőségteljes színéssel a hatás magas fokára emelte; Papp Márton ur Ferke szerepében derekasan helyt állott s remek éneket többször ismételnie kellett a köztetszés kívánatára Buzás Vilmos ur András-sa, Sebő Jenő ur Bálint-ja és Györke Fereneczné ur Peti-je tőrlő metszett jó alakok voltak s minden tekintetben kifogástalan előadásban lettek bemutatva s megérdemelték a taposk s kihívásokat, melyek méltányolással voltak szíves közreműködésüknek is. A jutalmazott a petrosényi hölgyektől díszes csokrot kapott, melynek színes nyolczszalagjára aranyak voltak tűzve, jelölül annak, hogy közönségünk tudja méltányolni a valódi érdemet.

25-én. „A helyettes” francia vígjáték szellemes pikantéria került színre itt először s Szirmay Jozefin, D. Hetényi Emília, Miklóssy Gábor és Magyar Lajos diszkreten játszották a főbb szerepeket; a többiek is jól játszottak.

KÖZGAZDASÁG.

A szurduki vasut.

A közzén-kivétel kérdéséhez.

A Magyar-Zsil és a Román-Zsil völgyei Hunyadmegyében óriási mennyiségű olyan kitűnő minőségű *közzén* tartalmaznak, hogy e szénnek nagyobb távolságokra való szállítása s lehetséges és érdemes. Jelenleg mindakét Zsil-völgyben négy vállalat termel évenként körülbelül *hatmillió métermázsá szén*, amely mennyiség Magyarországon körülbelül 250 kilométernyi körzetben találja fogyasztó területét. A felkér kerülete Zimony, Nagy-Besekerek, Szeged, Szolnok, B.-Csaba, Nagyvárad, Kolozsvár, Brassó s Predeal városokat érinti.

A termelt szénnek kísérte *Szerbiába* s ezenkívül körülbelül 500.000 mmázsá *Romániába* megy ki. A magas vasuti szállítási díjak nem engedik meg, hogy a Zsil-völgy e kitűnő minőségű szene az ország távolabbi vidékein is fogyasztathassék, miért is az államnak feladata volna arról gondoskodni, hogy a széndus Zsil-

völgynek a fogyasztási terület délre eső másik félköre is, tudniillik *Románia* biztosíthatassék. A Duna s a jelenlegi vasuti összeköttetések (Ver-ciorován s Predealon át) egyébként a kivitelnek igen jó szolgálatot tesznek, azonban nem igen alkalmasak arra, hogy a Zsil-völgy szén-fogyasztását előmozdítsák s azt szolgálják.

Ily összeköttetések mellett nem vagyunk abban a helyzetben, hogy az angol szén *Romániából* kizsorítsuk. Ezt azonban elérhetnők a *szurduki vasut kiépítésével*. Emellett szólnak még a következő okok is:

A Zsil-völgyben utóbbi időben igen töké-gazdag új vállalatok keletkeztek, melyek minden követelménynek megfelelni hivatnak. A ka-láni *eszkölő* szén fellendülésnek néz eléje, mert tetemes befektetések lehetővé teszik termelésének a szükséglet kívánta mértékben való fokozását. A Magyar Államvasutak igazgatósága a *piski-petrosényi vonal* kiépítésére s kibővítésére körülbelül két és fél millió forint irányzott elő, s így a nevezett vonal elsőrangú vasutvonnallá alakul át, mely bármily nagy szállítási-nak megfelelt. *Petrosényből* *Liváznyig* a pálya már készen van, s így a határszélig még csak 4 kilométer hosszú vasut volna építendő. A határszéltől kezdve Romániában még körülbelül 43 kilométer vasut volna a legközelebbi vasuti állomásig, *Tirgu-Jiu*-ig építendő, mely pályának csak kis része lenne nehézségekkel összekötve, nagyrésze a román síkságon vezet-ne keresztül.

Mihelyt a *szurduki vasut* kiépül, egész bizonyossággal számíthatunk arra, hogy kitűnő minőségű s jelentékenyen olcsóbb szénünkkel az angol szén *tassankint* Romániából kizsorítjuk. Feltéve, hogy a Zsil-völgyből kezdetben csak három millió métermázsá szén volna Romániába szállítva, az évi fogyasztás anyag-szerkeiben (fa, vas stb.) körülbelül 400.000 forintot, élelmi cikkekből pedig körülbelül 360.000 forintot tenné ki, melyek mind Magyarországi közeli városokból, gyáraiból s vidékeiről kerülének ki s e szállítás sok ember-nek adna foglalkozást s kenyeret. A magyar vasut vonalok óriási új forgalmat nyernének. A három millió mmázsá szén termeléséhez körülbelül 1800 munkás szükséges, kik hozzátartozóikkal együtt a lakosság lélekszámát körülbelül 6000-rel növelnék. Az állami a szegényebb sorsu *székely munkásoknak*, akik nagybörzst kívándorolnak, itt is munkát s kenyeret adhatna s őket adóképes polgárokká nevelhetné. A nagyobb termelés fokozná továbbá a vállalatok *adó-képességét* is.

Szükségessé tartom a következőkben néhány statisztikai adat alapján *Románia szén-fogyasztását* közelebből érteneni s a szurduki vasut kiépítése tekintetében ott uralkodó vélemény nyilvánosságra hozni. A *román vasuti esatlakozásokat* még 1888-ban tárgyalták a román képviselőházban, sőt az építésre nézve Magyarországgal egyezmény létesült. A vöröstoronyi és a gyimesi esatlakozások a jelen év folyamán elkészülnek s azután fognak hozzá a vulkán-tirgu-jiui vasut építéséhez. Ez utóbbi vonal építése a román kormány erős elhatározása.

Románia a maga szénfogyasztását ekként fedezi: *angol szén* bevitel évenként 3.500.000 métermázsá, *magyar szén* 500.000 métermázsá. Ez utóbbi mennyiségből 200.000 métermázsá Petrosényből kerül ki, 300.000 métermázsá pedig drenkovi és szabolevi szén, a dunai hajózás használatára. Lignit Romániában csak az államvasutak használnak s a fogyasztás évenként 800.000–1.000.000 métermázsá. Az államvasutak ezenfelül évenként körülbelül 800.000 métermázsá angol cardiff-szénét fogyasztanak el s ezenfelül 12 gőzmozdonyt petroleummal fűt. A folyó évre azonban 40 gőzmozdony vétetett föl petroleumfűtéssel. A rotterdam-konstanzi gőzhajózárat berendezése után a *westpáliai szén* is eljut Romániába.

Hogy az angol szén nagy tömegben való behozatala mellett magyar s különösen petrosényi szén oly elenyésző esekély mennyiségben megy Romániába, annak oka az, hogy a *magyar szénnek* óriási kerülő utat kell megtennie Erdélyen keresztül, minek folytán természetesen a szállítási díj is igen nagy. A Zsil-völgy szene például csaknem kizárólag Predealon át érkezik

Romániába. Petrosénytől Predealon át Bukarestig a szénnek körülbelül 560 kilométer utat kell megtennie. Ha a szurduki vasut kiépül, az ut Bukarestig 182 kilométerrel rövidebb lesz. A zsilvölgyi szén szállítási díja Bukarestig 17 frankba kerül tonnánként. Az angol szén szállítási díja ellenben Braila s Konstanza tengeri kikötőkön át 8 1/2 frank, Cardifftól Bukarestig tonnánként 19 1/2 frank.

Hogy mily fejlődést vesz Románia ipara a legközelebbi években: ezt egyelőre meghatározni nem lehet. De hogy a magyar szénnek óriási piacot teremthetnének Romániában, a szurduki vasut kiépítésével, — az bizonyos.

Andreics János,
okleveles bányamérnök, bányagazgató.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a magyar kir. és román kir. kormány által engedélyezett

postakocsi összeköttetés Petrosény és Tirgu-Jiu

között és viszont,
— ez évi április hó 1-én megkezdődik. —

Menetjegyek Petrosényből:

Szurduk-ig	1.—	korona vagy frank.
Paius-ig	2.50	" " "
Lainic-ig	3.20	" " "
Bombest-ig	5.—	" " "
Tirgu-Jiu-ig	7.—	" " "

25 kilogramm podgyász szabadsúly.

Indulás Petrosényből: Minden kedden, csütörtökön, szombaton reggel 7 órakor érkezés Tirgu-Jiuba d. u. 3 órakor.

Indulás Tirgu-Jiuból: Minden hétfőn, szerdán és pénteken reggel 7 órakor, érkezés Petrosénybe d. u. 3 órakor,

Jegyek válthatók és előjegyezhetők Petrosényben Jakabfi Rezső, úr fűszer- és vasáru üzletében.

Costescu T. D.
postakocsi tulajdonos.

Hirdetmény.

Petrosény főutcáján a vásártéren, italmérésijog gyakorolhatásával egybekötve egy 3 szobából, konyha, kamara s pinczéből álló üzlethelyiség s ezen kívül kívánatra még 4 szobából álló s az üzlethelyiséggel összeköttetésbe is hozható lakás bérbeadatik.

Bővebb felvilágosítást ad és a bérlemény tárgya fölött rendelkezik.

Figuli Antal.

1.000,000 Korona Egy millió

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad.
osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A játékterv 9 §. szerinti legnagyobb
nyeremény

1.000,000 Korona.
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak
beosztva.

Nyeremények:	Korona:
1 á	600 000
1 "	400 000
1 "	200 000
2 "	100 000
1 "	90 000
1 "	80 000
1 "	70 000
2 "	60 000
1 "	40 000
5 "	30 000
1 "	25 000
7 "	20 000
3 "	15 000
31 "	10 000
67 "	5 000
3 "	3 000
432 "	2 000
763 "	1 000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170, 130
	100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és 13 160 000 kor.
juttalom ért.

melyek hat osztályban kisorsol-
tatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.
osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 50.000
eredeti sorsjegy pénznereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsolatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr.

Fél " " 3 " — "

Negyed " " 1 " 50 "

Nyolczad " " 0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első húzásbani érvénnyel. Kívánatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegy küldeményhez az eredeti húzási programot is megküldjük és minden húzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti húzási lajstromot.

Gyakran ezreseket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockáztassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménnyel ne késünk és kérjük azokat lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. é. március 30-ig

hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói.

BUDAPEST,

GIZELLA-TÉR 5. SZ.

A MAUTNER-féle

HIRNEVES

KONYHAKERTI- és VIRÁGMAGVAK

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben

(Petrosényben egyedül Jakabfi Rezső urnál) kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medvéjével és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.